

HÖGRE REVISORSEXAMEN
Del II

Högre revisorsexamen, hösten 2007

December 2007

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum: 4-5 december 2007
Skrivtid: 2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Hjälpmedel: Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat: 75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

4 p - Bra svar
3 p - Tillfredsställande svar
2 p - Vissa brister

Högre revisorsexamen, hösten 2007

1 p - Stora brister

0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift

Poäng

3. Karlssonbetong AB

30

4. Svenska Kemi AB

20

Lycka till!

3. Karlssonbetong AB (30 poäng)

Bakgrund

Karlssonbetong AB är moderföretag i en koncern som tillverkar och säljer material till byggindustrin, främst betong men även en del andra produkter.

Koncernen omsätter ca 1 miljard kronor per år med verksamhet i fyra länder. Den omsättningsmässigt största verksamheten finns i USA följt av Sverige, Tyskland och Danmark. Koncernen har expanderat under de senaste åren och samtliga utländska verksamheter har tillkommit genom förvärv under den senaste femårsperioden. Lönsamheten är god i samtliga företag i koncernen.

Moderföretaget ägs av Bengt Karlsson (60%), som också är VD, samt hans två bröder Owe och Sture, som äger 20 % vardera.

Moderföretagets redovisning samt koncernredovisningen upprättas i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd. Räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 3.1

Karlssonbetong AB har haft samma revisor i många år. Den tidigare revisorn har emellertid gått i pension och den aktuella byrån har inte lanserat någon efterträdare som Bengt Karlsson känner lika stort förtroende för. Du har genom åren haft en del kontakter med företaget och har en god, professionell relation såväl med ekonomichefen som med företagets företrädare. Inför årsstämman i april 2007 blir du därför tillfrågad om du och din byrå vill bli valda revisorer i moderföretaget och samtliga dotterföretag i koncernen. Du bedömer att det finns kompetens och personal för att genomföra uppdraget. Vidare konstaterar du att det handlar om ett välrenommerat företag med stabil ekonomi. Arvodet som föreslås för att genomföra revisionen bedöms rimligt.

Uppgift (6p)

Vilka väsentliga åtgärder vidtar du innan du avgör huruvida du accepterar uppdraget eller inte?

Deluppgift 3.2

Du är nu vald revisor i moderföretaget och revisorer i det nätverk i vilket din byrå ingår är valda i samtliga koncernens företag.

Högre revisorsexamen, hösten 2007

Koncernens svenska verksamhet har historiskt bedrivits i två företag, Karlssonbetong AB och det helägda dotterföretaget Bengts Betong AB.

Du blir uppringd i maj 2007 av ekonomichefen i Karlssonbetong AB, Thomas Nilsson, som berättar att de båda företagen fusionerades per den 1 januari 2007. Bengts Betong AB förvärvades av Karlssonbetong AB per den 1 januari 2004. Förvärvsanalys för det förvärvet framgår enligt nedan, samtliga belopp i mnkr:

Förvärvspris	82,0
Bundet eget kapital	-6,0
Fritt eget kapital	-39,0
Övervärden byggnad	-12,0
Uppskjuten skatt övervärde (28%)	3,4
Goodwill	28,4

Avskrivningstiden för goodwill har bestämts till 5 år. Återstående livslängd på byggnaden är 30 år. Förvärvspriset motsvarar bokfört värde per den 31 december 2006.

Balansräkningar för de båda företagen per 31 december 2006 framgår av nedanstående tabell (mnkr):

	Karlsson- betong AB	Bengts Betong AB
Andelar i koncernföretag	650	0
Fordringar hos koncernföretag	165	20
Anläggningstillgångar	340	97
Omsättningstillgångar	255	156
Summa tillgångar	1 410	273
Bundet eget kapital	45	6
Fritt eget kapital	199	77
Årets resultat	89	4
Obeskattade reserver	50	-
Avsättningar	26	3
Skulder till koncernföretag	20	0
Långfristiga skulder	526	62
Kortfristiga skulder	455	121
Summa eget kapital och	1 410	273

skulder

Bengts Betong AB:s fordran på koncernföretag avser i sin helhet Karlssonbetong AB.

Thomas har en del frågor kring hur fusionen ska redovisas. Han ber därför dig redogöra för detta. Inga internvinster eller uppskrivningar föreligger i Bengts Betong AB.

Uppgift (8p)

Beräkna fusionsdifferensen och redogör för hur fusionen ska redovisas och hur Karlssonbetong AB:s balansräkning kommer att se ut efter fusionen. Bortse i svaret från eventuella oberoendefrågor i samband med denna rådgivning. Bortse även från tilläggsupplysningar i årsredovisningen. Använd, om du tycker det underlättar, bifogad svarsblankett vid upprättandet av Karlssonbetong AB:s balansräkning efter fusionen.

Deluppgift 3.3

I samband med planeringen inför revisionen 2008 av Karlssonbetong AB bedöms inköpsprocessen vara en väsentlig process i företagets verksamhet och därmed i revisionen. Revisionsteamet bedömer också att det är lämpligt att använda en kontrollbaserad granskningsansats vid revision av inköpsprocessen.

Uppgift (6p)

Beskriv tillvägagångssätt vid granskning av inköpsprocessen.

Deluppgift 3.4

Din uppdragsledare vid revisionen av Karlssonbetong AB blir erbjuden jobb som produktionscontroller på företaget med bland annat ansvar för produktkalkylering. Uppdragsledaren har meddelat dig att han har accepterat erbjudandet.

Uppgift (4p)

Kan du och din byrå kvarstå som revisorer i Karlssonbetong AB?

Deluppgift 3.5

Karlssonbetong AB har dotterföretag bland annat i USA och Tyskland. Dotterföretagen har förvärvats under de senaste åren. För att finansiera förvärven av de utländska dotterföretagen tog moderföretaget Karlssonbetong AB stora externa lån i lokal valuta, det vill säga i USD för att finansiera förvärvet i USA och i Euro för att finansiera förvärvet i Tyskland. Lånen är långfristiga och amorteringsfria. Bokfört värde på aktierna i dotterföretagen överstiger lånebeloppen.

Uppgift (6p)

- a. Hur ska lånen för förvärv av utländska dotterföretag värderas, i moderföretaget respektive i koncernredovisningen?

- b. Hur ska eventuella kursdifferenser på lånen i utländsk valuta redovisas i koncernredovisningen?

4. Svenska Kemi AB (20 poäng)

Bakgrund

Svenska Kemi AB är ett tillverkande företag som producerar kemikalier för färgindustrin. Koncernen omfattar utöver moderföretaget två svenska dotterföretag. Större delen av verksamheten ligger i de rörelsedrivande dotterföretagen, medan moderföretaget primärt är ett holdingföretag. Det senare tillhandahåller också vissa centrala funktioner samt finansiering i bank. Den svenska koncernen har en omsättning som uppgår till ca 700 mnkr.

Svenska Kemi AB ägs till 92 % av ett tyskt börsnoterat företag. De resterande 8 % av aktierna ägs sedan början av 2006 av Svenska Kemi AB:s företagsledning som då fick möjlighet att köpa in sig i företaget. Alla aktierna har samma rösträtt. Den finansiella rapporteringen till Tyskland upprättas i enlighet med IFRS, medan den svenska årsredovisningen upprättas enligt BFN.

Du är revisor i företaget och dess dotterföretag sedan ett par år tillbaka och rapporterar till koncernrevisorerna i Tyskland.

Deluppgift 4.1

Svenska Kemi AB har tidigare inte upprättat någon koncernredovisning med stöd av att koncernredovisning upprättas av moderföretaget i Tyskland. I samband med ett revisionsmöte i oktober 2006 blir du tillfrågad av VD huruvida företaget behöver upprätta koncernredovisning i den svenska årsredovisningen för 2006 med tanke på företagsledningens förvärv av 8 % av aktierna. Det framkommer också i diskussionen att företagsledningen vill ha med koncernredovisningen, medan de tyska ägarna inte vill visa koncernredovisningen i den svenska årsredovisningen.

Uppgift (4p)

Behöver Svenska Kemi AB upprätta koncernredovisning?

Deluppgift 4.2

I november 2006 har Svenska Kemi AB genomfört ett mindre företagsförvärv. Det förvärvade företaget omsätter ca 80 mnkr och har en god lönsamhet. I samband med förvärvet har vissa kostnader uppkommit och du blir kontaktad av ekonomichefen som vill veta hur dessa utgifter ska hanteras skattemässigt:

- a. Kostnader för advokathjälp i samband med upprättande av avtal.

- b. Uppläggningskostnader i samband med tagande av ny kredit för förvärvet. Krediten löper på fyra år.
- c. Egna kostnader avseende analys av marknaden för det förvärvade företagets produkter i syfte att utgöra beslutsunderlag för styrelsen.

Uppgift (4p)

Redogör för hur ovanstående kostnader ska hanteras skattemässigt i Svenska Kemi AB.

Deluppgift 4.3

I samband med upprättande av årsredovisning för år 2006 för ett av dotterföretagen konstaterades att dess plan för avskrivning av specialbyggda maskiner har varit alltför kort. Ursprunglig avskrivningstid hade bestämts till fem år men bedömningen är nu att en mer korrekt avskrivningstid är tio år. Dotterföretaget har därför beslutat att övergå till att skriva av maskinerna på tio år. Med anledning av detta har det gjorts en beräkning av till vilket värde maskinerna skulle ha varit upptagna om denna avskrivningsplan hade tillämpats från anskaffningstidpunkten.

Dotterföretagets utredning visar att bokfört värde baserat på den reviderade avskrivningsplanen ger ett bokfört värde som överstiger redovisat värde enligt den gamla avskrivningsplanen med betydande belopp. Dotterföretaget avser att i årsredovisningen och rapporteringen för år 2006 använda den gamla avskrivningsplanen och ändra till den nya planen fr.o.m. nästa år. Vidare så avser man att värdera upp anläggningstillgångarna till ett värde motsvarande den reviderade avskrivningsplanen och per den 31 december 2006 redovisa skillnaden mot eget kapital. Ekonomichefen kontaktar dig för att få din syn på redovisningen.

Uppgift (6 poäng)

Är dotterföretagets förslag till redovisning förenlig med god redovisningssed? Ditt svar ska behandla såväl redovisning i rapporteringen till det tyska moderföretaget som i årsredovisningen.

Deluppgift 4.4

I samband med en skatterevision har Skatteverket ifrågasatt prissättningen på de aktier som förvärvats av företagsledningen. Skatteverket anser att priset varit för lågt och att företagsledningen ska beskattas som inkomst av tjänst för förmånen och att företaget ska betala arbetsgivaravgifter. Du blir kontaktad av verkställande direktören som

undrar om du eller någon skatteexpert på din byrå kan företräda honom privat i processen mot Skatteverket. Vidare vill han ha hjälp med sin privata deklaration och informerar dig om att arvodet för detta ska betalas av företaget enligt en uppgörelse mellan honom och ägarna.

Uppgift (6p)

- a. Kan du eller någon på din revisionsbyrå företräda VD:n i processen mot Skatteverket?
- b. Hur ställer du dig till den föreslagna arvodesdebiteringen?